

جلسه بیست و یکم

- ✓ فلسفه مهارجانبی تیرها
- ✓ ضوابط آیین نامه ای مهارجانبی تیرها
- ✓ مهارجانبی تیرها در ETABS

مهارجانبی تیرها (جلوگیری از کمانش پیچشی جانبی)

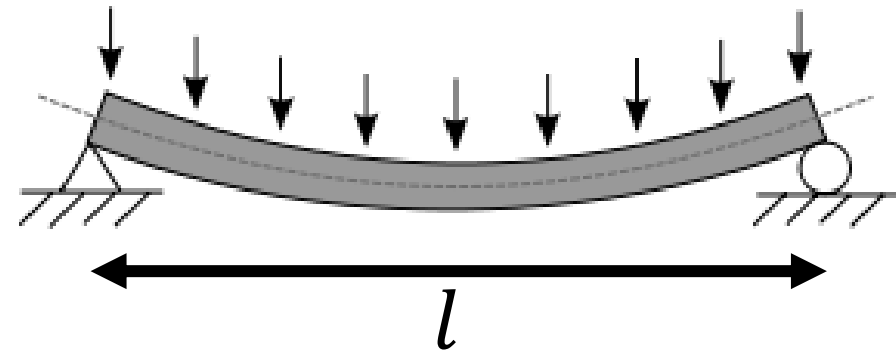
مهارجانبی تیرهای فولادی

✓ افزایش مقاومت خمشی تا حداکثر M_p (LTB)

✓ الزام لرزه‌ای برای تیرهای متوسط و ویژه (Major , Minor)

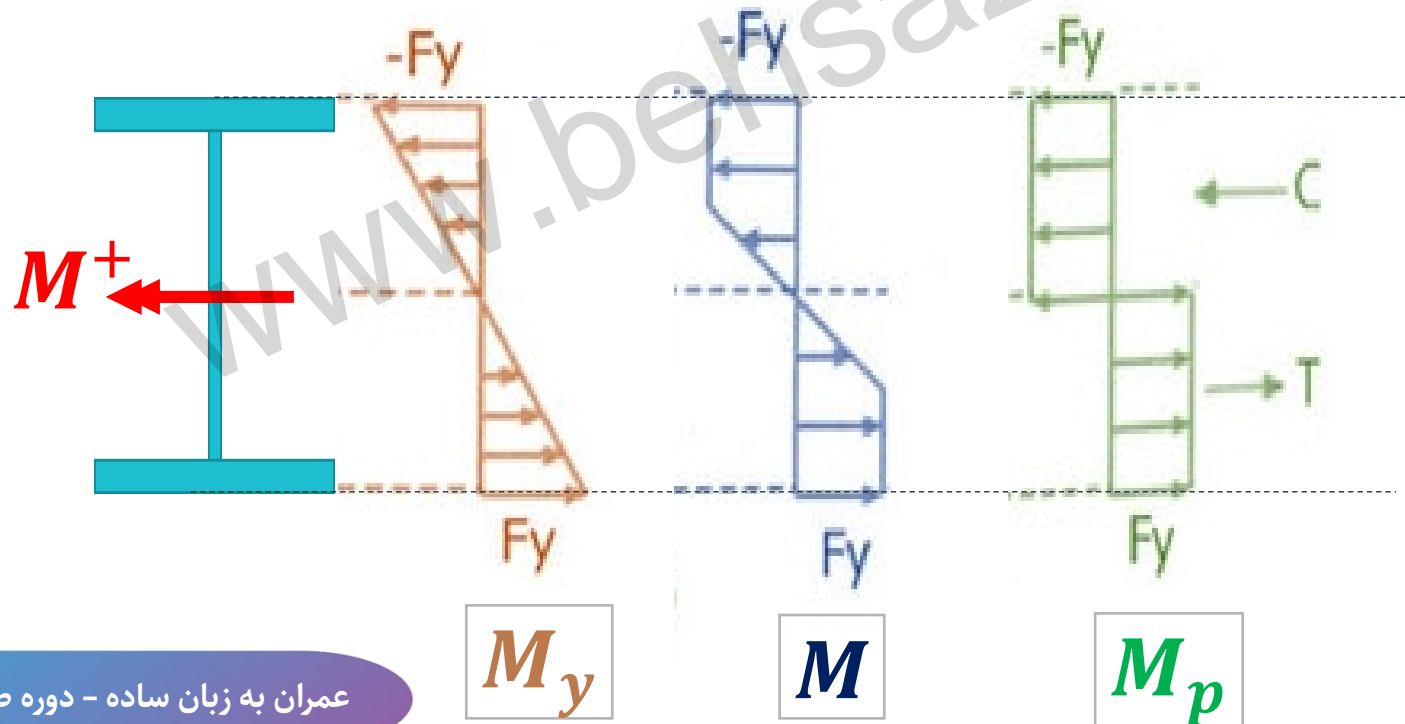

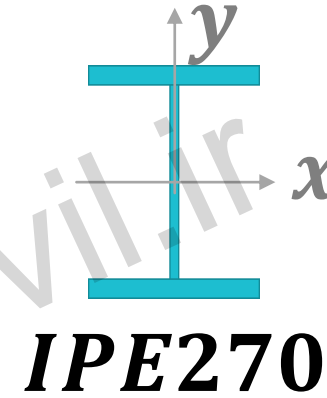
مقاومت خمشی مقطع فولادی

$$M_y = SF_y$$

$$M_p = ZF_y$$
 مقاومت خمشی حداکثر مقطع

$$Z_x = 484 \text{ cm}^3$$

$$F_y = 2400 \frac{\text{kg}}{\text{cm}^2}$$

$$M_u = PL \leq \phi M_p = ZF_y \quad \checkmark$$

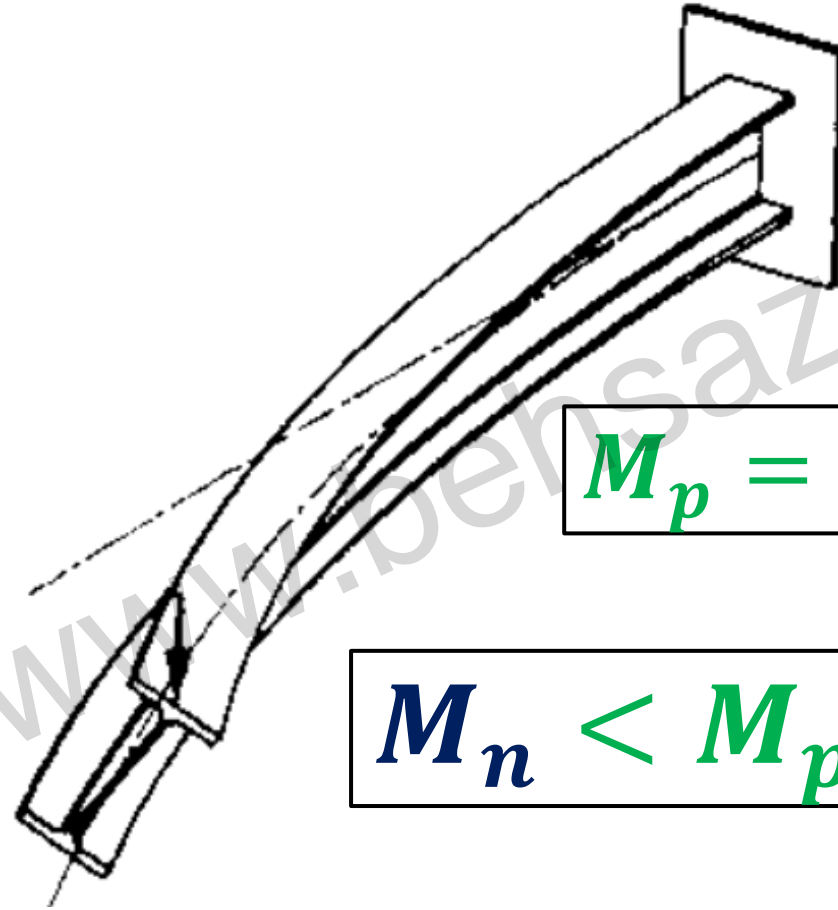
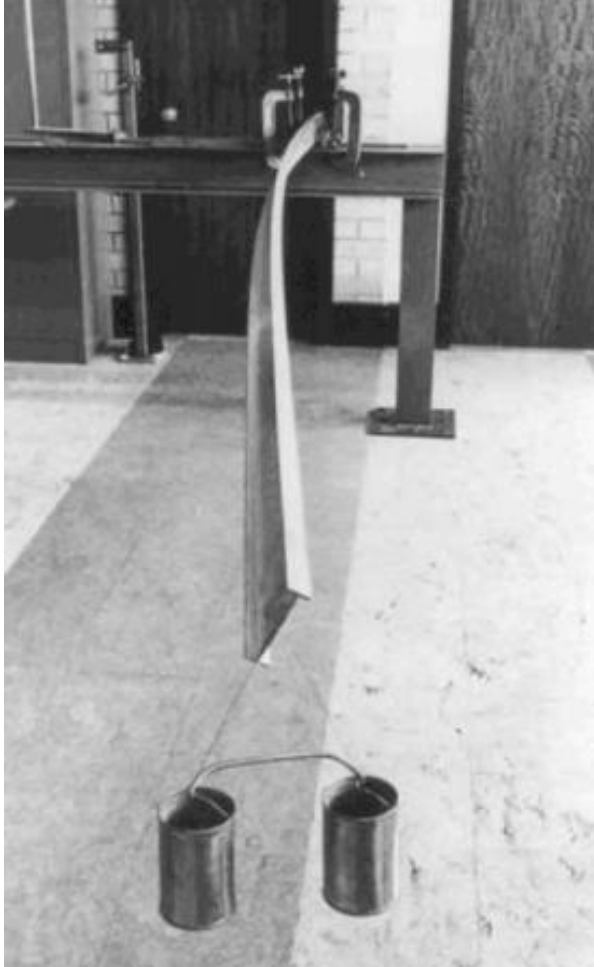
$$0.9 M_p = 0.9 \times 484 \times 2400 = 10 \text{ t.m}$$

$$M_u \leq \phi ZF_y$$

ممکنه مقاومت خمشی
به حداکثر (M_p) نرسه

کمانش پیچشی جانبی

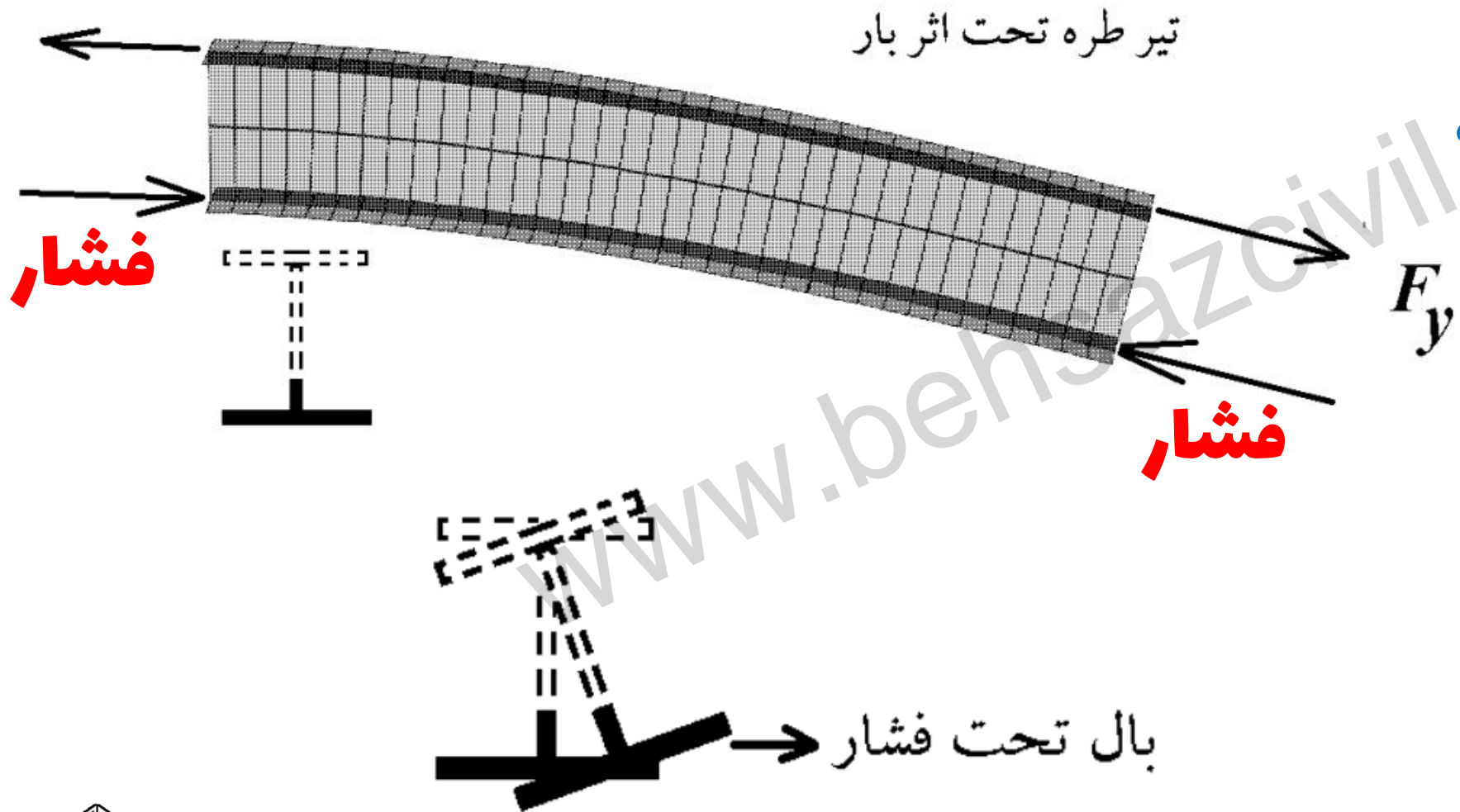

$$M_p = ZF_y$$

$$M_n < M_p = ZF_y$$

خمش در تیر طره

برای جلوگیری از LTB
بال فشاری باید مهارشده

تیرهای دوسر مفصل

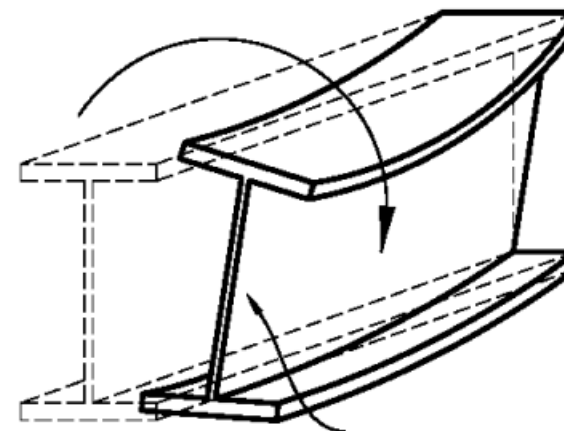
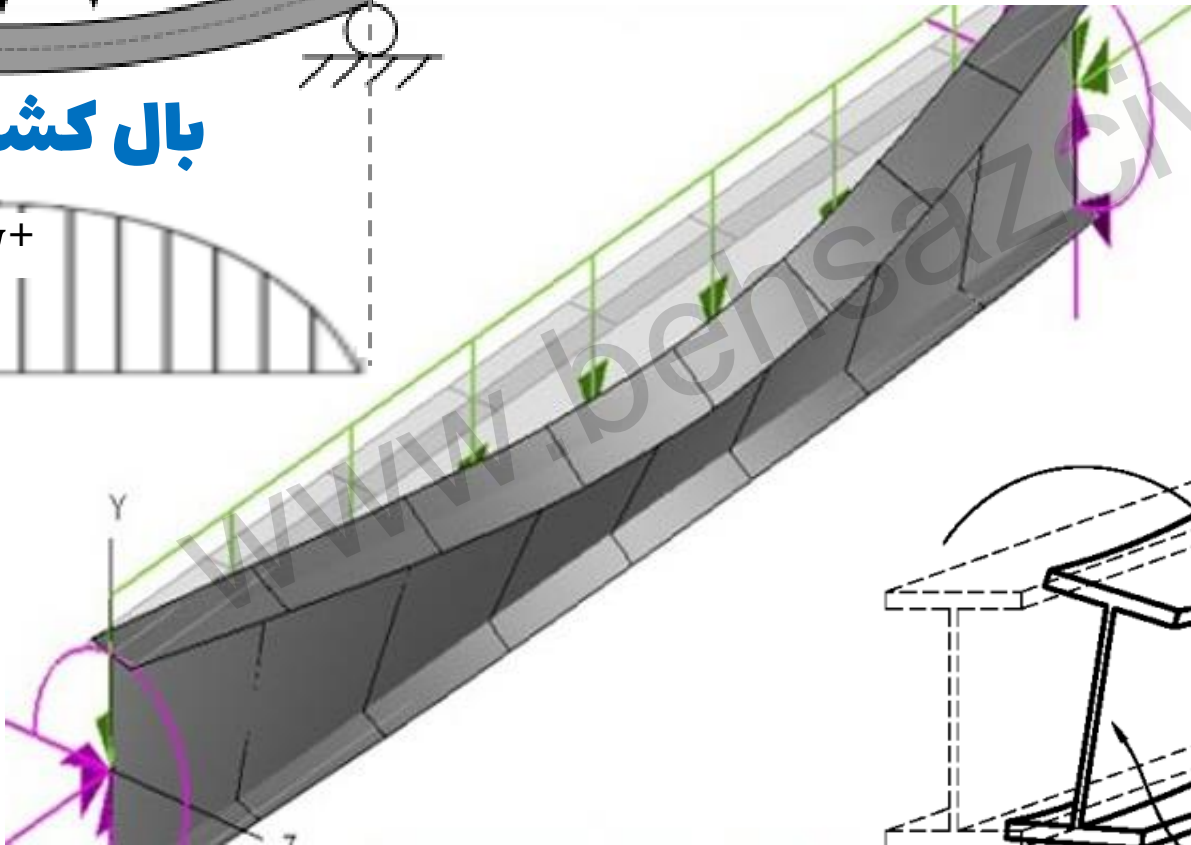
بال فشاری

بال کششی

M^+

بال بالا فقط تحت فشار

برای جلوگیری از LTB
فقط بال فشاری مهار بشه

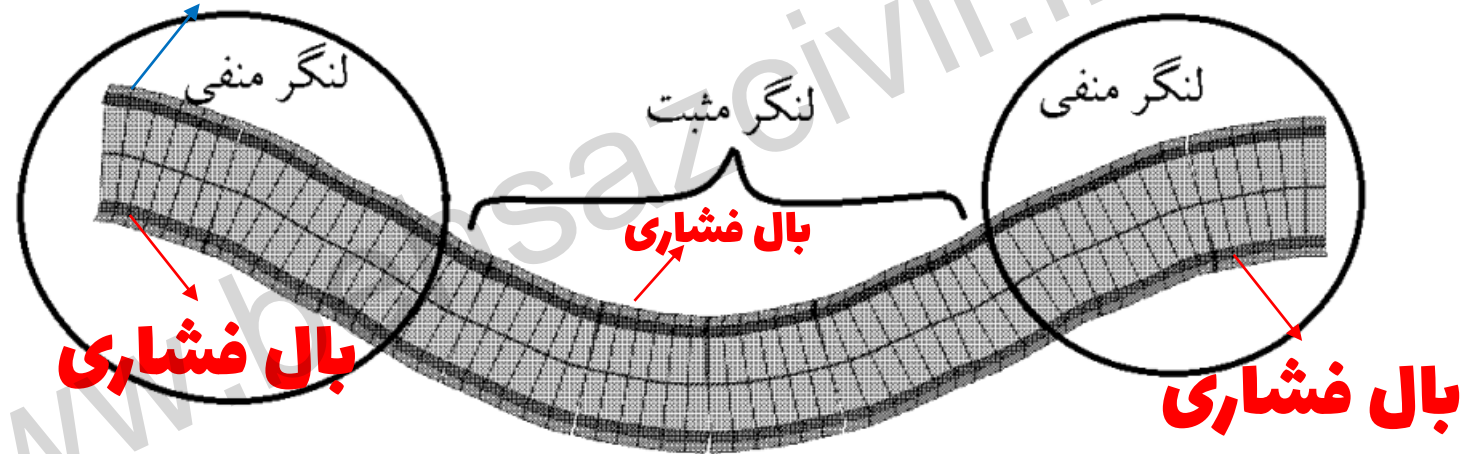
تیر دوسرگیردار

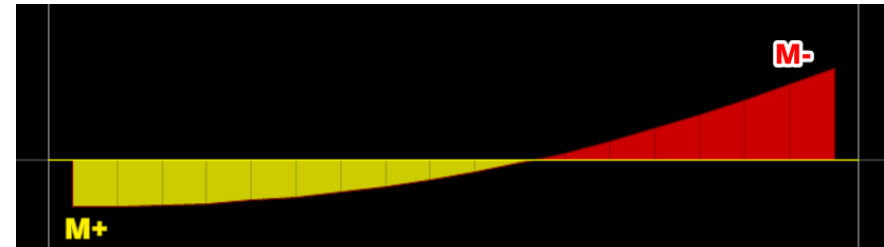
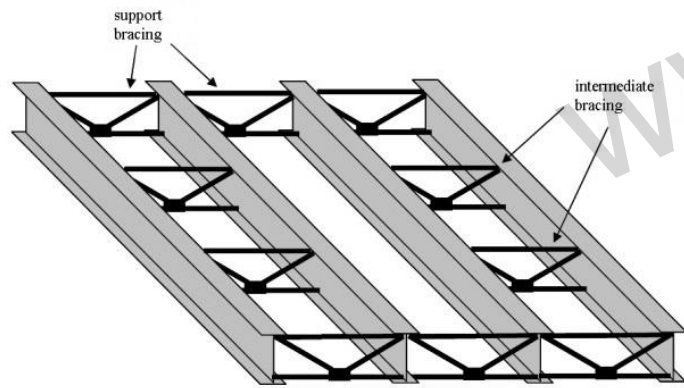
محل بال فشاری در طول تیر متغیر است

بال کششی

تیر دوسرگیردار تحت بار گسترده

تحت ترکیب بار زلزله

عمران به زبان ساده - دوره طراحی سازه فولادی

مقاومت خمشی تیر فولادی در مبحث دهم ۱۴۰۱

C_b	نمودار M
1	
1.136	
1.25	
1.316	
1.667	
2.273	

۱۰-۲-۵-۲ مقاومت خمشی اسمی اعضای با مقطع I شکل فشرده با دو محور تقارن و

اعضای با مقطع ناودانی فشرده تحت اثر خمش حول محور قوی

(الف) حالت حدی تسلیم

(۱۰-۲-۵-۳)

$$M_n = M_p = F_y Z_x$$

(ب) حالت حدی کمانش جانبی-پیچشی

ب-۱) اگر $L_b \leq L_p$ باشد لزومی به در نظر گرفتن کمانش جانبی-پیچشی نیست.

ب-۲) برای $L_p < L_b \leq L_r$:

$$M_n = C_b \left[M_p - (M_p - 0.7 F_y S_x) \left(\frac{L_b - L_p}{L_r - L_p} \right) \right] \leq M_p$$

(۱۰-۲-۵-۴)

ب-۳) برای $L_b > L_r$:

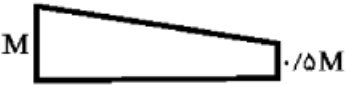

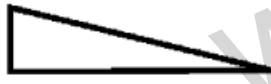
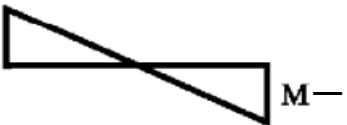
$$M_n = F_{cr} S_x \leq M_p$$

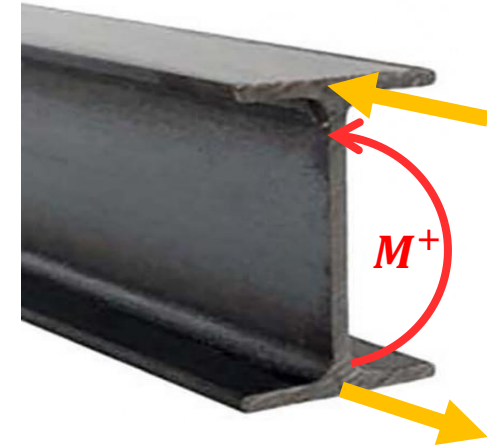
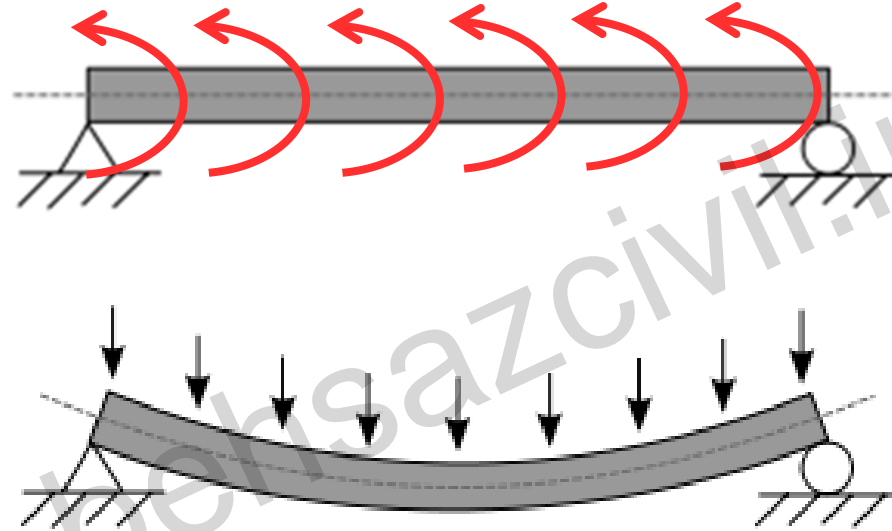
(۱۰-۲-۵-۵)

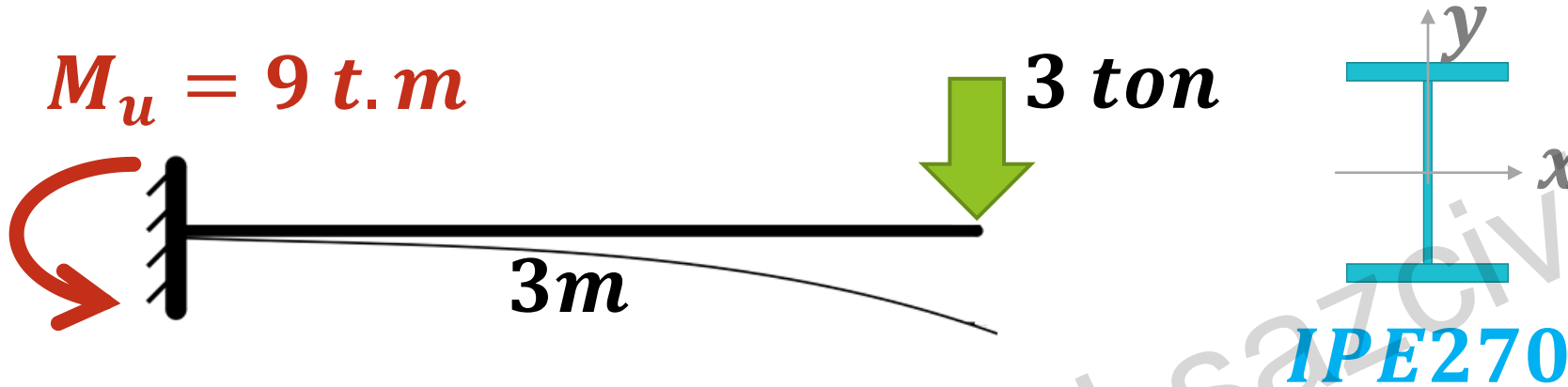
تأثیر ضریب C_b در اصلاح کمانش جانبی پیچشی

C_b	نمودار M
1	M^+ M^+
1.136	 M^+
1.25	 M $-0.5M$
1.316	
1.667	
2.273	$+M$ M^-

محاسبه طول مهارنشده L_p

L_p = طول مهارنشده عضو مطابق رابطه زیر که مرز بین حالت حدی تسلیم و حالت حدی کمانش جانبی-پیچشی غیرالاستیک را مشخص می کند.

$$L_p = 1.76 r_y \sqrt{\frac{E}{F_y}} = 1.76 \times 3.02 \sqrt{\frac{2 \times 10^6}{2400}} = 153 \text{ cm} \quad (6-5-2-10)$$

$$300 \text{ cm} > 153 \text{ cm}$$

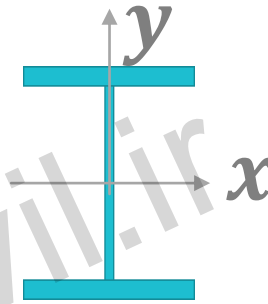
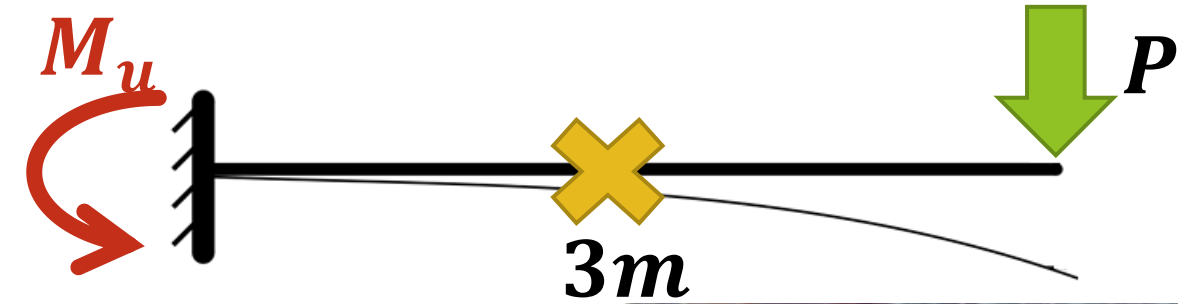

$$M_n \leq M_p = Z F_y$$

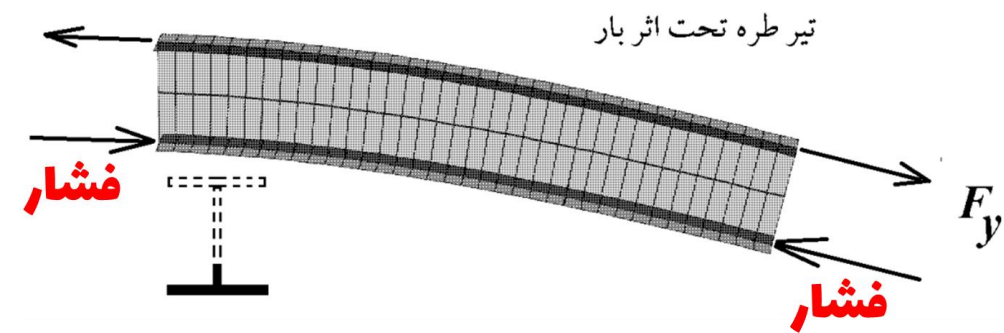
بدون در نظر گرفتن ضریب C_b

مهارجانبی تیر در بال فشاری

IPE270

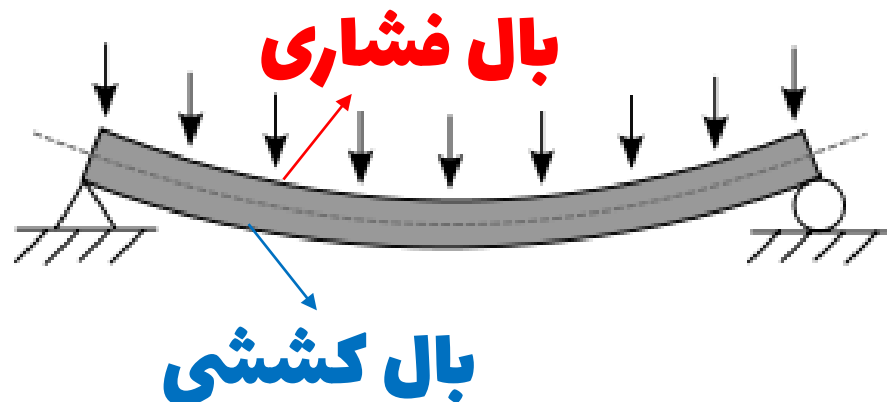

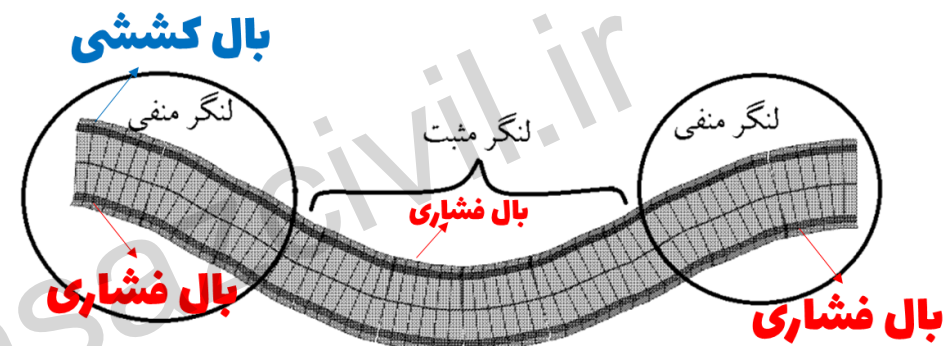
مهاربال فوقانی در سقف عرشه فولادی و کامپوزیت

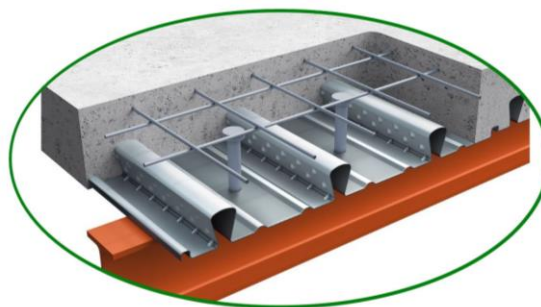
تیر دوسر مفصل

تیر دوسر گیردار

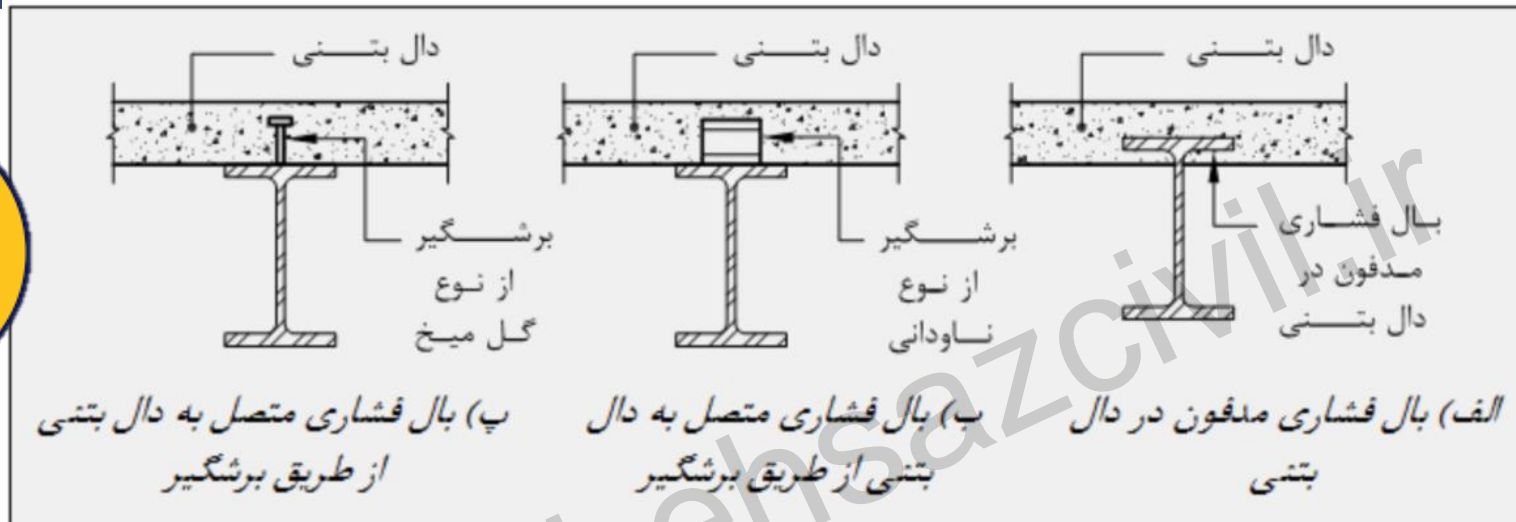
تیر دوسر گیردار تحت بار گسترده

مهاربال فوقانی توسط سقف

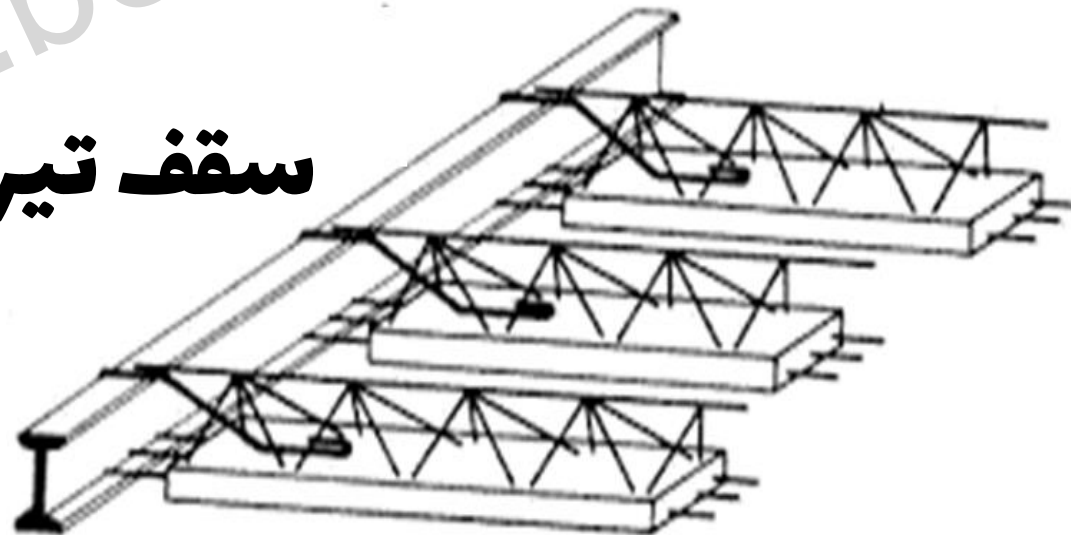

مبحث دهم 1401
ص 268

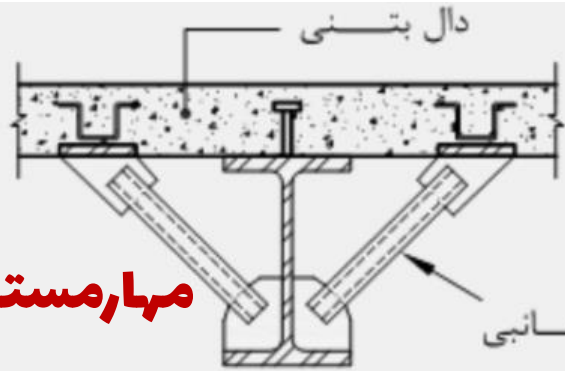
سقف تیرچه بلوک

(اختلاف نظر و ابهام)

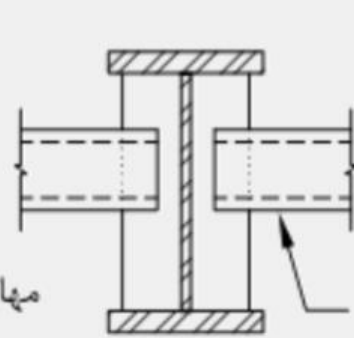

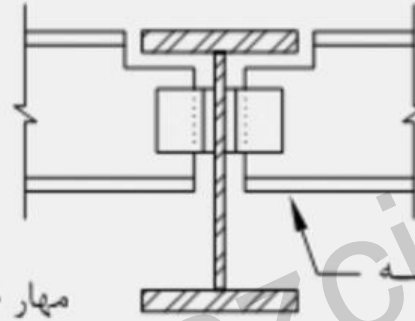
مهار جانبی بال تحتانی (روش‌های مختلف)

مهار جانبی

مهار جانبی

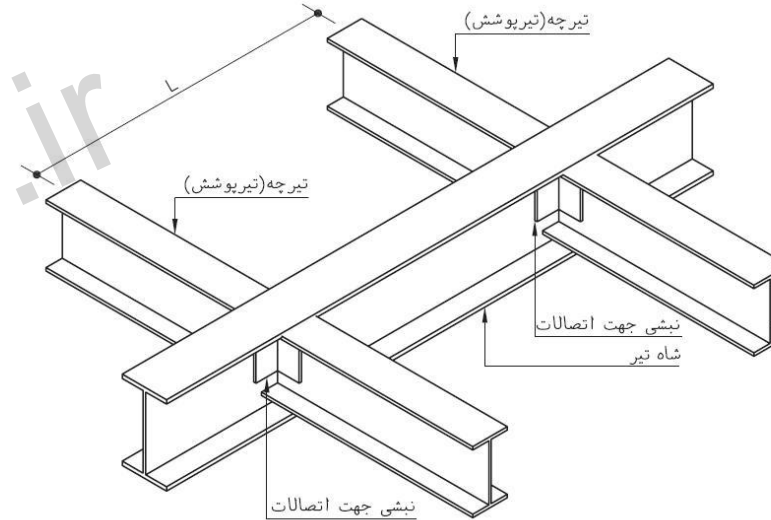
تیرچه

مهار مستقیم

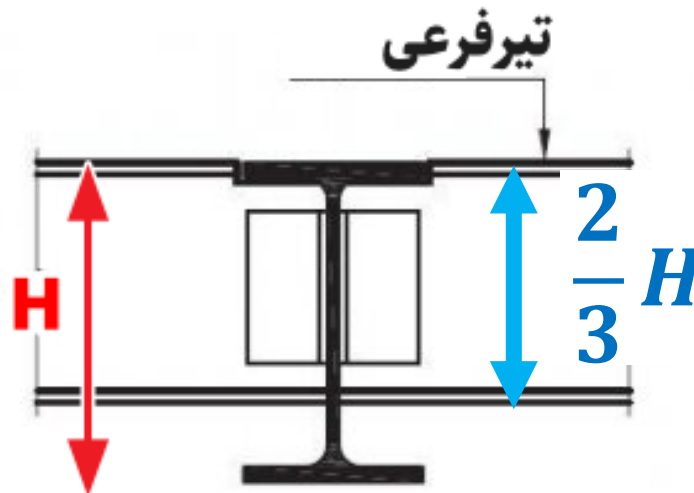
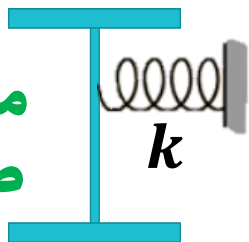
چ) مهار جانبی بال تحتانی از طریق مهار جانبی مورب و متصل به دال بتنی

ث) مهار جانبی و اتصال آن‌ها از طریق سخت‌کننده‌های عرضی به هر دو بال تیر

ت) مهار جانبی تیر از طریق تیرهای فرعی (تیرچه‌ها)

مبحث دهم
صفحه 267

عمران به زبان ساده - دوره طراحی سازه فولادی

مراحل اعمال ضریب صحیح LTB

ضابطه عمومی گمانش پیچشی جانبی (LTB)

متصل به سقف ← (عدد کوچک) $LTB=0.1$
بدون اتصال به سقف ← (پیش فرض) $LTB=1$

✓ تیر دوسر مفصل
(مهار فقط بال بالایی)

مهار با تیر فرعی یا سینه بند ← (وابسته به تعداد مهار) $LTB=0.5, 0.33, 0.25$
بدون داشتن مهار ← (پیش فرض) $LTB=1$

✓ تیر دوسر گیردار
(مهار هر دو بال)

محاسبه مقاومت خمشی با و بدون لحاظ کردن LTB در ایتبس

M_n (No LTB)

